UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani, Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis, Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non Problematicae Disquisitiones ... Volumen ...

Ivstitia Et, Ivs. Sex Libris totidem Tractatus appono, nempe de rerum Dominio, de Restitutione, de Contractibus Gratuitis, de Contractibus Onerosis, de Contractibus Fortunæ, de Contractibus Adminicularis, de Quasi-Contractibus, & nonnullis Innominatis

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lugduni, 1663

[Sectio Secvnda. De Præcepto annuæ Confessionis, Dubia.]

urn:nbn:de:hbz:466:1-80681

Visual Library

SECTIO SECVNDA.

De Præcepto annuæ Confeſſionis, Dubia.

CAPVT V.

Circa præcepti huius eſſentiam.

QVÆSTIO INCIDENS.

Vtrùm annuæ Confeſſionis præceptum ſub lethali piaculo obliget?

22 *Non obligat ſub lethali.* SVB culpa lethali videbitur non obligare. Quia Eccleſia ſolummodo tulit de Sacra Communione in Paſchate præceptum: de Confeſſione verò tantum conſilium, & exhortationem. Sic Duran. *in 4. diſt. 17. q. 14.* Turrecr. *de pœnit. difficult.* 1. §. *Denique, numer.* 4.

23 *Sub lethali obligat.* Obligat ſub culpa lethali. Quia expreſſe in Tridentino *ſeſſ. 14. c. 5. & can.* 8. dicitur eſſe in Eccleſia de Confeſſione annua præceptum. Ita Medi. *C. de Confeſſ. q. 4. &* 18. Henriq. *lib. 1. c. 4. n. 1. litt. A.* male citans pro contraria ſententia Medinam. Suar. *de pœn. d. 36. ſect. 1. nu. 4.* citans Paludanum, vtrumque Sotum, Canum, Caietanum, & Gabrielem. Coninch. *d. 5. n. 47. &* 48. Fagundez *præc. 2. l. 1. cap. 3. n. 2.* alios afferens. Vaſq *q. 90. a. 1. d. 4. n.* 18. Lugo *d. 15. n. 89.* & omnes.

24 *Hoc de Fide.* Miror Durandum, & Turrecrematam doctiſſimos aſſeruiſſe de conſilio, non de præcepto eſſe annuam Confeſſionem, cum Concilia tam apertè loquantur. Audi Lateranenſe ſub Innocentio III. *Omnis vtriuſque ſexus fidelis, poſtquam ad annos diſcretionis peruenerit, omnia ſua peccata ſaltem ſemel in anno confiteatur.* Quod autem non ſit conſilium, ſed præceptum, patet apertè. Nihil enim eſt magis commune, ac vulgare inter fideles, quam eſſe quinque Eccleſiæ præcepta, ex quibus vnum eſt Confeſſionis. De Fide igitur eſt, latum eſſe ab Eccleſia annuæ Confeſſionis præceptum obligans ſub lethali. Vnde Dubium diſſoluitur, nec enim poteſt prima ſententia defenſari.

DVBIVM I.

An præceptum hoc obliget per ſe, ad Confeſſionem?

25 *Non obligat per ſe.* NOn obligat per ſe, ſed per accidens. Quia cum Eccleſia imperat ſuſcipi à fidelibus Euchariſtiam in Paſchate, ideo vult Confeſſionem præcedere. Sic D. Antonin. *3. p. tit. 14. cap. 19. §. 3.*

26 *Per ſe obligat.* Per ſe obligat, & ex vi proprij præcepti diſtincti à præcepto Communionis. Quia id conſtat apertè ex *cap. Omnis vtriuſque ſexus,* & ex Tride. *ſeſſ. 14 c. 5. & can.* 8. Ita Petr. de Ledeſ. *ſum. c. 8. poſt 5. concl.* Molfeſ. *tr. 7. c. 9. n. 23.* Suar. *tom. 4. d. 36. ſect. 1. num. 4.* Reginald. *lib. 6. numer.* 34. Diana *part. 8. tract. 1. reſolut.* 14. & alij communiter.

27 *Hoc certiſſimum.* Certiſſimum hoc, nec contrarium vlla probabilitate nititur. Duo quidem pręcepta Confeſſionis ſcilicet, & Communionis annuæ per ſe obligantia tulit Eccleſia, vnde qui Confeſſionem, & Communionem omitteret, duo crimina perpetraret.

QVÆSTIO INCIDENS.

Vtrùm præceptum hoc quoad ſubſtantiam, & quoad tempus ſit purè humanum?

28 *Eſt humanum.* ESSE videtur purè humanum. Quia confeſſio fuit à Chriſto inſtituta, non tamen præcepta: ergo quoad ſubſtantiam, & quoad tempus eſt purè humanum. Sic D. Bonau. *in 4. diſt. 17. dub. 1.* Hugo. Victor. *lib. 2. de Sacram. p. 14. c. 1.* & alij apud Becan. *de pœn. c. 36. q. 1.* Adrian. *in 4. qu. 1. §. Pro huius deciſ.* & id eſſe probabile innuit Petr. de Ledeſ. *cap. 8 concl. 3.*

29 *Purè humanum non eſt.* Purè humanum non eſt, ſed diuinum quoad ſubſtantiam, quoad determinationem vero temporis Eccleſiaſticum. Quia ſic manifeſtè edocet Trident. *ſeſſ. 14. c. 5.* dicens, Eccleſiam tantum ſtatuiſſe, vt diuinum Confeſſionis pręceptum ſingulis annis impleretur. Ita Suar. *to. 4. d. 36. ſect. 1. n. 5.* Vaſq. *q 90. a. 1. d. 4. n. 21.* Fagundez *præc. 2. l. 1. c. 3. n. 2.* Villalob. Archang. P. Ledeſm. Becan. & alij, quos refert, ac ſequitur Leand. *p. 1. tr. 5. d. 3. q. 24.*

30 *Certiſſimum hoc.* Certiſſimum eſt, hoc præceptum quoad ſubſtantiam eſſe diuinum, & ſolùm quoad determinationem temporis pro annis ſingulis eſſe Eccleſiaſticum. Nam Chriſtus Dominus Sacramentum Confeſſionis inſtituens cum dixit *Ioan. 20. Quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis,* pręcepit plane peccata fore confeſſione aperienda, vt remitterentur. Nec contrarium poteſt vllo modo defendi.

DVBIVM II.

An præceptum hoc confitendi ſemel in anno ſupponat debere nos confiteri ſtatim poſt commiſſum lethale peccatum, ſi eſt periculum grauis obliuionis?

31 *Supponit id lex.* SVpponit quidem. Quia cum præcipiat, omnia crimina lethalia à nobis aperiri, hand id præſtare poterimus ſi Confeſſionem differamus. Vnde ſupponit Eccleſia dum præcipit ſemel nos in anno confiteri periculum obliuionis non eſſe futurum. Sic Marſil. *in* 4. *q.*12. Maior. *diſt.*17.*q.*2. Adrian. *q.*5. *de Confeſſ.* Nauar. *ad cap. Placuit, de pœnit. diſt.*6. *nu.*159. Medi. *C. de pœnit. tr.*2.*q.*14.§.2. Molfeſ. *tr.*7.*c.*10. *num.*18.

32 *Non ſupponit.* Non ſupponit. Quia nulla lege obligamur peccatum mox confiteri, & ſine lege non eſt aſſerenda obligatio. Nec præceptum Eccleſiaſticum ſupponere poteſt quod præceptum diuinum Confeſſionis non imperat. Ita Nauar. meliori conſilio in *ſum.c.*21.*n.*35. Valent. *p.*4. *d.*9. *punct.*4. Luiſ. Turrian. *de pœnit. q.*6.2.*d.*19. *diffic.*2. Henriq. *l.*1.*c.*4.*n.*8. citans Durandum, Canum, P. de Soto, Victoriam, Syluestrum, & Tabienam, Card. de Lugo *de pœnit. d.*15.*n.*41. & alij.

33 *Hoc longe probabilius.* Hoc longe probabilius. Nam Concil. Florentinum, & Tridentinum tantum obligant ad confitenda peccata, quorum meminerimus. Et quidem in anni decurſu totius nonnulli ita ſolent delinquere, vt veri numeri in Quadrageſima, ſi vſque ad id tempus confeſſionem diſtulere, non meminerint. Vtile quidem erit mox poſt patratum crimen fateri, ſed non neceſſarium, quia id nec diuinum præceptum imperat, nec ſupponit Eccleſiaſticum. Didici ex Lugo.

CAPVT VI.

Circa eos, qui hoc præceptum tenentur obſeruare.

DVBIVM III.

An Summus Præſul obligetur Confeſſionis annuæ præcepto?

34 *Non obligatur ſub lethali.* NOn obligatur niſi ex congruitate, vel ſaltem ſub veniali ſolum. Quia lex Concilij non poteſt obligare Pontificem, cum hic ſit illo ſuperior. Sic Ludouic. de San. Iuan. *q.*5. *de Confeſſ. art.*6. *dub.*2. Richard. *diſt.*17. *art.*2. *quæſt.*4. *ad* 5. Scot. *qu.*1. *art.*1. Nauarr. *de pœnit. diſt.*5.§.2. *numer.*32.

35 Obligatur ſub mortali. Quia licet Princeps non obligetur legibus quoad vim coactiuam; quoad vim tamen directiuam obligatur, quatenus non debet ſe abſque rationabili cauſa ab obligatione, quam ipſe reliquo corpori imponit eximere. Ita Azor. *to.*1.*l.*5.*c.*11. Suar. *hic, d.*36. *ſect.*2.*n.*5. Vaſq. *q.*90.*a.*1.*dub.*5.*num.*12. & alij apud ipſos. *Obligatur quidem.*

36 *Huic adhærens ſententiæ, vberius eam expono.* Equidem ſententiæ huic veriori plane adhærens, exiſtimo eius fundamentum non videri ſatis firmum ad inducendam ſaltem mortalem obligationem. Nam licet ſupremus Princeps, iuxta probabiliorem ſententiam, nequeat abſque rationabili cauſa ſecum in propria ſua lege diſpenſare: hoc tamen peccatum diſpenſationis abſque cauſa ſufficienti à multis ſolum eſſe veniale reputatur. (Sanch. *l.*8. *de matrim. d.*18. *num.*7. Palao *tom.*1. *tract.*3. *d.*6. *punct.*8.§.1. *num.*5.) quando non adeſt ſcandalum, vel notabile aliorum dãnum. (Scio Sancium *lib.*5. *conſil. cap.*1. *dub.*5. hanc ſententiam reuocaſſe.) Si ergo poteſt abſque graui piaculo Pontifex cum aliquo ſua in lege diſpenſare; cur abſque graui culpa ſecum diſpenſare non poſſet? Quod ſi poteſt diſpenſare, iam obligatio tota illius legis reſpectu Pontificis erit ſolùm ſub veniali, cum poſſit quoties voluerit, diſpenſare ſecum, & ſibi obligationem ſub mortali auferre. Aliter ergo operæ pretium eſt hanc communem doctrinam probare. Licet ſit formaliter præceptum Eccleſiaſticum, eſt tamen fundamentaliter, ac remote diuinũ, quatenus Chriſtus præcipiens confeſſionem, videtur etiam præcepiſſe Eccleſiæ, vt determinaret lege aliqua Eccleſiaſtica tempus. Quare Pontifex tenetur hanc determinationem facere pro omnibus, nec poteſt licite eam tollere; atque adeo ſi non confiteretur, peccaret. Quia vel hoc faceret non ablata vllo modo Eccleſiaſtica lege Confeſſionis: vt tunc peccaret contra legem determinantẽ tempus Cõfeſſionis à Chriſto Domino præceptæ, & per cõſequens cõtra legẽ Chriſti obligantẽ iã poſita temporis determinatione; Vel tolleret prius legem Eccleſiaſticam, ſeu determinationem temporis quoad ſe, abrogando illam partialiter: & tunc peccaret contra legem Chriſti, quia debet omnibus fidelibus determinare tempus, quo præceptum Chriſti debeant implere. Cæterùm negari non poteſt probabile eſſe, quod ſi hanc legem Eccleſiaſticam quoad ſe nõ omninò tolleret, ſed alteraret quoad tempus, volendo quod determinatio temporis quoad ſe eſſet pro hac vice annus cum dimidio; grauiter non delinqueret. Quia iam relinqueret aliquam temporis determinationem etiam pro ſe: & aliunde non videtur grauis culpa ſe in omnibus cum ſuis ſubditis non conformare. Mecum Card. de Lugo *de pœnit. d.*15.*n.*143. Filliuc. *tom.*2. *tractat.*21. *num.*426. & Leſſi. *l.*2.*c.*35.*dub.*5.*num.*34.

DVBIVM IV.

An pueri in quacumque ætate capaces fuerint vſus rationis, ſint ad præceptum Confeſſionis annuæ obligati?

37 *Certa præmitto.* CErtũ eſt, omnes fideles aqua Sacra dilutos ſexus vtriuſq; poſtquã ad annos diſcretionis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

nis peruenerint, qui ſibi cōſcij fuerint alicuius lethalis piaculi, hoc præcepto obligari. Tridentin. *ſeſſ.* 14, *cap.* 5. *& canon.* 8. *Si quis dixerit, confeſſionem omnium peccatorum, qualem Eccleſia ſeruat, eſſe impoſſibilem, aut ad eam non teneri omnes, & ſingulos vtriuſque ſexus fideles, &c. Anathema ſit.* Porrò nihil iuſtius, quam vt homines obligentur, ad ineundam cum Deo amicitiam, ſi forte illam per lethale piaculum amiſére. Quæſierim vero qua in ætate pueri baptizati præcepto Confeſſionis annuæ ſint adſtricti, an in quacumque ætate capaces fuerint vſus rationis ſint obligati?

38 *Non ſunt obligati.* Minime obligati ſunt ante annum duodecimum. Quia licet poſt ſeptennium delinquere poſſint, & inter licitum, ac illicitum diſcernere: tamen Eccleſia ante annos duodecim, vel forte quatuordecim, non vult eos ſuis præceptis, vel cenſuris obligare. Et quia ante hos annos, vt experimento comperimus, non ſunt capaces præcepti Euchariſtiæ: ergo nec pœnitentiæ, cum eodem verborum tenore in *cap. Omnes vtriuſque ſexus* Eccleſia omnes fideles ad Euchariſtiæ, ac Confeſſionis præceptum adſtringat. Sic Sotus *in* 4. *diſt.* 12. *quæſt.* 1. *a.* 11. *& l.* 8. *de iuſt. q.* 3. *art.* 2. D. Antonin. *part.* 2. *tit.* 9. *cap.* 18. §. 1. Hoſtienſ & Ancharran. *ad cap. Omnes vtriuſque ſexus.* Fauent Sà *verb. Cenſura, numer.* 2. & *verb. Pueri, num.* 1. & Molina *tom.* 3. *de iuſt. d.* 51. *num.* 8. docentes regulariter loquendo pueros Clericos in minoribus inter ſe rixantes, ac ſe inuicem percutientes cenſuram, *cap. ſi quis ſuadente*, ante annos pubertatis non incurrere, (eſt, in fœminis pubertatis annus duodecimus in maſculis quatuordecimus.) Alij exiſtimant, non teneri pueros ante ſeptenniū, etiamſi conſtet vſu rationis pollere. Sic Sanci. *in ſelect. d.* 51. *num.* 31. Palao *tom.* 1. *tract.* 3. *d.* 1. *punct.* 24. §. 2. *n.* 3. Diana *p.* 4. *tr.* 3. *reſol.* 52 Lugo *de pœnit. d.* 15. *n.* 152. docet ante annum octauum non teneri.

39 *Obligati ſunt.* Tenentur quidem, cum primum peccare poſſunt, etiamſi ſeptennium non attigerint. Quia id clare conſtat ex *cap. Omnis vtriuſque*, vbi dicitur: *Omnis vtriuſque ſexus fidelis, poſtquam ad annos diſcretionis peruenerit, omnia ſua peccata ſaltem ſemel in anno fideliter confiteatur.* Et quidem non requiritur maioris diſcretionis ætas ad Sacramentum Confeſſionis ineundum, quam ad delinquendum. Ita Aureol. *in* 4. *diſt.* 17. *art.* 2. Tenetur confiteri puer habens diſcretionem. Si enim habet infrà vnum annum, vel duos natiuitatis ſuæ diſcretionem, per quam haberet conſcientiam de peccato, puto quod teneretur ad confitendum. Sic ille. Sanch. *ſum. l.* 1. *c.* 12. Nauar. *ſum. c.* 21. *n.* 33. Vict. *q.* 128. Scotus *diſt.* 17. *q.* 1. *art.* 2. Suar. *to.* 4. *d.* 36. *ſect.* 2. *n.* 3. citans Canum, Gabrielem, Syluestrum, Richardum, & Cordubā. Henriq. *l.* 1. *c.* 5. *n.* 2. Layman. *libr.* 5. *tractat.* 6. *cap.* 5. *num.* 6. Vaſq. *quæſt.* 90. *art.* 2. *dub.* 2. Hurtad. *d.* 7. *diffic.* 9. Fagundez *præc.* 2. *libr.* 1. *cap.* 3. *num.* 12.

40 *Auctoris ſententia.* Profectò ſicut non poteſt certa ætas deſignari, in qua rationis vſus eluceſcat: ita non poteſt certa ætas definiri, in qua quis incipiat obligari; ſed totum id Confeſſarij prudentis arbitrio relinquendum; plenus namque rationis vſus non ex ætate, ſed ex diſcretione penſandus. Vnde exiſtimo longe probabilius eſſe obligari pueros ad præceptum Confeſſionis annuæ ſeruandum quacumque in ætate tempus diſcretionis inierit. Quia pueri diſcretione vtentes aliis Eccleſiæ præceptis illigantur, nempe audiendi Sacrum, abſtinendi à carnibus diebus prohibitis: ergo etiam præcepto Confeſſionis maxime neceſſario adſtringentur.

DVBIVM V.

An hæretici, aliique infideles Sacra vnda diluti, obligentur annuæ Confeſſionis præcepto?

De præcepto diuino non eſt dubium, vt ait Suar. *d.* 35. *ſection.* 2. *num.* 4. de Eccleſiaſtico dubitatur. Non obligantur. Quia in *cap. Omnis vtriuſque ſexus, de pœnit.* ſermo eſt de ſolis fidelibus, dicit enim: *Omnis vtriuſque ſexus fidelis*, & in Tridentino quoties de hac obligatione ſermo habetur, ſemper repetitur illa particula *fidelis*, vt conſtat ex *ſeſſ.* 14. *cap.* 5. *& canon.* 8. Et quidem ſi hæc lex lata eſſet etiam pro hæreticis non videretur prudens, ac rationabilis, cum certum ſit, ipſos eam non obſeruaturos, vnde ſolummodo deſeruiret ad noui piaculi materiam in eius violatione exhibenda. Sic aliqui Recentiores, quos preſſis nominibus memorat Card. Lugo *de pœnit. d.* 15. *num.* 144. 41 *Non obligantur.*

Obligantur quidem. Quia hoc præceptum non fuit de re noua, aut non iam indicta iure diuino, ſed de Confeſſione à Chriſto præcepta tempus illius determinando, quæ determinatio fuerat Eccleſiæ commiſſa, ſi homines negligentes eſſent in huius Sacramenti ſuſceptione. Cum ergo diuinum præceptum omnes baptizatos comprehenderet, debuit etiam Eccleſia iis omnibus tempus præſcribere Confeſſionis gerendæ: alioquin non ſatisfeciſſet debito ſuo determinandi tempus omnibus, qui alioquin ex Chriſti Domini præcepto ad Confeſſionem erant obligati. Ita Cardin. Lugo *tom.* 1. *de pœnit. dub.* 15. *num.* 145. aſſerens Theologos communiter hoc ſupponere, dum vniuerſaliter dicunt, omnes baptizatos, qui poſt Baptiſmum peccatum lethale perpetrarunt, hoc præcepto comprehendi, licet de hæreticis expreſsè non loquantur. 42 *Obligātur.*

Et quidem ſi hæretici non comprehenderentur, ſequeretur, nec etiam comprehendi eum, qui forte incidit in aliquod graue piaculum contra fidem, atque adeo omnes alios peccatores debere confiteri, præter hunc qui etiam contra fidem deliquit; quod tamen nulla admittet. Cæterùm illa particula *Fideles*, quæ in illo textu habetur, minime obſtat; illo enim nomine ſignificantur omnes, qui Baptiſmum accepere, quod eſt fidei Sacramentum. Sicut è contra non intelliguntur qui fidem Chriſti habent, ſi baptizati non ſunt; eos enim Eccleſia obligare non poteſt. Cum Lugo reſolui quæſtionem 43 *Hoc teneo.*

QVÆSTIO INCIDENS.

Num octogenarij ſenes teneantur annuæ Confeſſionis ſeruare præceptum?

43 *Non tenentur.* NOn tenentur. Quia ſenectus huiuſmodi ferè ſemper adeo homines ſimplices, ac rationis reddit expertes, vt nihil à pueris differre videantur. Hippocrat. apud Alphonſ. Ruiz. *in medici. medicor. inſip. lumin. 2. fol.* 65. Ludou. Viues *lib. 2. de anima.* Ergò cum pueri antè ſeptennium legibus Eccleſiaſticis ſint ſoluti, etiam octogenarij liberi eſſe cenſendi ſunt. Sic Narbo. *de ſtat. homin. anno.* 80. *q.* 4. *n.* 2.

44 *Tenentur quidem.* Tenentur omnino. Quia *cap. Omnis vtriuſque ſexus* indiſcriminatim omnibus, qui ad annos diſcretionis peruenerint imperatur, vt ſingulis annis confiteantur, & Sacra reficiantur communione. Porro pueri, qui ante ſeptennium vſu rationis pollent, præcepto Confeſſionis annuæ ligantur, licet aliis Eccleſiæ vt ieiunij, annuæ Communionis &c. præceptis non illigentur: Ergo ſimiliter octogenarij ſenes quamuis ob eorum debilem ac iam puerilem ętatem legibus oneroſis non adſtringantur, v.gr. ieiunij: tenentur tamen annuæ Confeſſionis, ac Communionis præcepto toto vitę ſpatio, quo vſu rationis polleant. Ita Hoſtienſ. *ſum.* §. *Quando confitendum.* & omnes quos legi Doctores, vnde ſingulariter Narbona (doctus planè) contrarium aſſeruit.

45 *Auctoris reſolutio.* Ego quidem exiſtimo, defendi non poſſe ſenes non obligari hoc ſeruare præceptũ præciſe ex eo quod octogenarij ſint. Quia ſi defectus rationis non excuſat, nulla grauis excuſabit ætas, etiam nonagenaria, & centenaria. Attamen ſi ſenes præfati omnino ſint rationis expertes infantulorum in morem, aut omnino amentes nullo Eccleſiæ præcepto adſtringentur. Sed cũ hoc ſit per accidens, (multos enim nonagenarios videmus vegeta ratione pollere) non poteſt abſolute affirmari, octogenario Confeſſionis annuæ præcepto non aſtringi. Quare hanc ſententiam veram vnice, contrariam verò omnino falſam eſſe definio.

QVÆSTIO INCIDENS.

Num qui ſolum internis peccatis ſauciantur, teneantur Confeſſionis annuæ præceptum implere?

46 *Non tenentur.* NOn teneri videbitur. Quia de internis Eccleſia non iudicat. Vnde qui ſolum cordis piaculis grauaretur, poſſet Confeſſionem differre, niſi alias ex præcepto diuino obligaretur. Sic Gloſ. ex Bart. *ad cap. ſi cui, de pœnit. diſt.* 1. Fauet Palud. *in* 4. *diſt*, 17. *q.* 2. *a.* 5. docens, ſaltem directè non teneri quem ad confitenda peccata interna ex præcepto Papæ, & Eccleſiæ. Margarita Confeſſor. *v. Confeſſio, fol.* 44.

Tenentur plane. Quia id clare colligitur ex *cap. Omnis*, & ex Eccleſiæ totius vſu comprobatur. Et videtur definiri à Tridentino *ſeſ.* 14. *can.* 7. & *c.* 5. profante: *Ex his colligitur, oportere à pœnitentibus omnia peccata mortalia, quorum poſt diligentem diſcuſſionem conſcientiam habent in confeſſione recenſeri, etiamſi occultiſſima illa ſint.* Ita Nauar. *ad cap. Fratres, de pœnit. diſt.* 5. *n.* 59. Suar. *to.* 4. *d.* 36. *ſect.* 2. *n.* 2. Bonac. *d.* 5. *q.* 5. *ſect.* 2. *pun.* 4. *num.* 6. citans Vazqueſium, Henriquez, Reginaldum, Filliucium, Valentiam, Ægidium, Molfeſium. 47 *Tenentur planè.*

Hanc ſententiam certiſſimam, & omnium Theologorum ac Iuriſtarum authoritate confirmari exiſtimo. Vnde primam merito cum nonnullis ex citatis Auctoribus temerariam appellare non dubito. 48 *Hoc vnice certum.*

DVBVM VI.

Quis ſolummodo venialibus culpis ſe comperit reum: Ex vi præcepti huius teneturne ſub mortali aliqua ſemel in anno confiteri?

TEnetur quidem. Quia præceptum Eccleſię non eſt, quod quis mortalia aut venialia confiteatur in anno, quemadmodum præcipit, quod ſemel Euchariſtiam recipiat. Sic D. Bonau. *in* 4. *diſt.* 17. *p.* 2. *a.* 2. *q.* 1. Alenſ. *p.* 4. *q.* 18. *memb.* 4. *a.* 2. Richard. *diſt.* 17. *a.* 2. *qu.* 4. Nugnus *in addit. q.* 6. *a.* 3. *dub.* 2. Tho. Hurtado *to.* 2. *tr.* 12. *c.* 1. §. 2. *dub.* 11. *n.* 2106. 49 *Tenentur quidem.*

Minime tenetur. Quia hoc præceptum tantũmodo eſt præcepti diuini determinatio; at diuino præcepto ſolũ tenetur confiteri, qui mortali aliquo crimine illigatur. Ita D. Thom. *in* 4. *diſt.* 17. *q.* 3. *a.* 1. *quæſtiunc.* 3. *ad* 3. Palud. Scot. Angel. Caiet. Gabri. Maior, & alij, quos citat, ac ſequitur Vaſq. *quæſ.* 90. *a.* 2. *dub.* 2. *n.* 1. Nauar. Corduba, Soto, Gloſ. quos affert, ac ſequitur Suar. *tom.* 4. *dub.* 36. *ſect.* 2. *numer.* 3. Granad. *tract.* 1. *dub.* 9. *ſect.* 3. *numer.* 9. Candid. *diſquiſ.* 24. *articul.* 5. *dub.* 1. & alij communiter. 50 *Nõ tenentur.*

Hæc ſententia longe eſt probabilior. Nam præceptum Eccleſiæ in illo *cap. Omnis*, eſt de confitendis omnibus peccatis ſemel in anno: Ergo ſolum loquitur de omnibus mortalibus: certum enim eſt, non eſſe præceptum de confitendis omnibus venialibus. Et quidem Eccleſia non præcipit rem non debitam ex Chriſti præcepto, ſed ſolum quod confeſſio iam præcepta ſaltem in anno ſemel impleatur: ſolum ergo præcipit mortalium confeſſionem; hæc enim ſola erat à Chriſto Domino præcepta. Fateor, de facto omnes cõfiteri, quia apud fideles mirum eſſet, ſi inueniatur aliquis, qui inter homines vitam degat, & nec confiteatur per totum annum, nec peccet mortaliter; qui 51 *Hanc ſententiam longe eſſe probabiliorem reor.*

enim abſque lethali piaculo annum peragunt, ſolent frequentiſſimè alia minora peccata fateri. Vnde qui non confitetur, præſumitur non id facere propter defectum, ſed propter exceſſum materiæ: Suarium Lege.

DVBIVM VII.

Habet quis lethalia crimina, quæ iuſta ex cauſa Confeſſario aperire non debet: Tenetur ſub mortali venialia confiteri, vt præceptum hoc impleat?

52 *Tenetur plane.* TEnetur venialia confiteri, vt præceptum annuæ Confeſſionis impleat. Quia dum venialia aperit, & ab his abſoluitur, indirectè à mortalibus illis abſoluitur quæ iuſtè reticet. Ergò qui mortalia confiteri non poteſt venialia debet confiteri, vt ad Dei gratiam illa abſolutione indirecta quoad mortalia reſtituatur, quod intendit Eccleſia annuam imperans Confeſſionem. Sic Alenſ. 4.*p*.*q*.18. *memb*. 4.*a*.2. Bonauent. *in* 4.*diſt*.17.*p*.2.*a*.2. Richard. *diſt*.17.*a*.2.*q*.4. Nugn.*q*. 6.*diffic*.1. Granad.*tr*.9. *d*.5.*n*.23.

53 *Non tenetur.* Non tenetur. Quia nullum extat præceptũ fideles adſtringens, venialia in communi confiteri. Ita Lugo *de pœn*.*d*.15.*num*.175. Suar.*tom*. 4.*dub*.36.*ſect*.6.*num*.1. Diana *part*.3.*tract*.4.*reſol*.125. Leand.*part*.i.*d*.3.*q*.32. cituns Archangelum.

54 *Auctoris reſolutio.* Profecto ſi in hoc caſu quis obligetur confiteri venialia vt à mortalibus indirecte abſoluatur, (de quo dubitant Doctores:) illã obligationem cenſeo non eſſe ex præcepto diuino, vel Eccleſiaſtico Confeſſionis: ſed eſt ex obligatione non communicandi abſque præmiſſa Confeſſione, vel ratione charitatis propriæ, vel ex alio capite, vt in ſimili dixit Card. de Lugo *de Euch*.*d*.14.*ſect*.5.

DVBIVM VIII.

Quis lethale non habens, & ideò annuam omittens Confeſſionem, teneturne tamen coram proprio Sacerdote comparere, eique ſe conſcientia lethalis piaculi non pungi, aperire?

55 *Tenetur quidem.* TEnetur quidem. Quia debet Paſtori aliquo ſaltem modo cõſtare huiuſmodi ſubditum non teneri præcepto confeſſionis, vt eum ad Communionem poſſit admittere. Sic Suar.*tom*.4.*d*.36.*ſect*.2.*num*.9. Fagund.*præc*.2.*l*.i.*cap*.2.*nu*. 9. Lublin.*v*.*Confeſſio*,*num*.27. Vaſq. *q*.90.*c*.2.*dub*.2,*nu*.18. citat Scotum, & Sotum. Henriq.*l*.1.*c*.15.*nu*.3. Vega *p*.1.*cap*.63.*caſu* 84. & alij.

56 *Non tenetur.* Non tenetur. Quia ſi comparere deberet, maxime ad hoc, vt proprius Sacerdos ouis ſuę vultum agnoſceret: At pœnitentis vultus non debet à Paſtore cognoſci niſi in Confeſſionis iudicio: Ergo ex quo ceſſat iudicij huius obligatio, ceſſat obligatio comparendi. Ita Vaſq. *citat*. Victor. *de Sacram*. *nu*,129. Sotus *in* 4.*diſt*. 17.*qu*.1.*a*.3. Lugo *de pœn*.*d*.15.*n*.133. Hurtad. *d*.7.*diffic*.7. Ludou. de San. Iuan.*q*.5. *de pœnit*.*u*. 5.*diffic*.3. Becan.*de pœnit*.*c*.36.*concl*.6.*num*.4. P. Ledeſ.*c*.8.*de pœnit*.*concl*.6.*dub*.2.

Exiſtimo, ex vi ſaltem præcepti Confeſſionis annuæ non teneri: poſſe vero obligari ad comparendum oratione ſcandali ſedandi, ſi forte ortum fuerit. 57 *Quid Auctori.*

DVBIVM IX.

An Eccleſia poſsit præcipere, ſaltem de aliquibus venialibus Confeſsionem?

CErtum mihi, Eccleſiam imperare non poſſe fidelibus omnium venialium confeſſionem; hoc enim præceptum eſſet nimis durum, ac moraliter impoſſibile. Quæſtio igitur eſt nõ de omnibus, ſed de aliquibus venialibus, an ſcilicet de eis poſſit Eccleſia Confeſſionem præcipere? 58 *Status quæſtionis.*

Poteſt quidem, Quia licet confiteri omnia graue eſſet onus, confiteri tamen aliqua, hæc vel illa onus leue videtur, & aliunde vtilitate Sacramenti conferentis ex opere operato gratiam, compenſatur. Sic Card. Lugo *de pœn*. *d*. 15.*numer*.129. Vaſq *quæſtion*.90.*art*.2.*dub*.1.& 3. citans Caietanum, Canum, & Nauarrum. Suar. *tom*. 4.*dub*. 22. *ſect*. 8.*numer*. 5. afferens Alenſem, D. Thomam, Bonauenturam, & Richardum. Hurtad. *dub*.7.*diffic*.8. Azor.*part*. i. *libr*. 7. *cap*. 39. *quæſtion*. 4. Reginal. *lib*. 6. *numer*. 47. Diana *part*. 8.*tract*. 1. *reſol*. 15. & alij. 59 *Poteſt quidẽ.*

Non poteſt. Quia Eccleſia nequit pœnitentiæ forum inſtituere diſtinctum ab eo, quod Chriſtus Dominus inſtituit. At Chriſtus præſcripſit, quod ſolum lethalia tali foro neceſſariò ſubiiciantur: venialia verò non neceſſariò, ſed de voluntate pœnitentis: Ergo Eccleſia nequit vllorum venialium piaculorum confeſſionem imperare. Ita Sotus *in* 4. *diſt*. 18. *quæſtion*. 1. *articul*. 3. & 4. Palud. *diſt*. 17. *quæſtion*. 2. *articul*. 4. Henriquez *libr*. 4. *capit*. 4. *numero* 1. Leand. *præc*. 2. *tract*. 5. *dub*. 3. *quæſtion*. 36. Magnu. *qq*. *Regul*. *tom*. 1. *quæſtion*. 62. *art*. 1. Archang.*diſt*.17.*fol*. *mihi* 191.*col*.i. Palao *tom*. 4. *tract*. 23.*punct*. 10. §. 2. *num*. 6. & alij. 60 *Non poteſt.*

Ego quidem vtriuſque opinionis fundamentum ponderans Doctorum videns authoritatem, cenſuerim æque eſſe probabiles. 61 *Auctoris placitum.*

Mihi autem eligo ſecundam credens, nullatenus poſſe Eccleſiam directè legem de venialium quorumcumque confeſſione ferre.

CAPVT

C

CAPVT VII.

Circa Tempus, quo debeat geri annua confeſſio.

DVBIVM X.

Quis in anno ſemel ſaltem confeſſus eſt venialia, ſed antè anni terminum mortale committit: teneturne intra illum annum, præfatum crimen lethale confiteri?

62 *Non tenetur.* NON tenetur. Quia priuſquam in lethale piaculum incidiſſet, peccata venialia aperiendo cōfeſſario, iam annuæ Confeſſionis præceptum impleuit, imperans fidelibus, vt ſemel in anno confiteantur: & quidem venialium confeſſione ſatisfit præcepto. Sic Richard. Alenſ. Bonauent. Nugnus, quos refert Leand. *p.1.tr.5.d.3.q.37.* Ochagau. *tr.2.de Confeſ.q.9.* & alij.

63 *Tenetur pla-ne.* Tenetur quidem. Quia hoc præceptum eſt determinatio præcepti diuini, quod ſolum eſt de Confeſſione mortalium. Audi Tridentinum *ſeſ.14.c.5. Eccleſia non ſtatuit Confeſſionem, quæ iure diuino neceſſaria iam erat: ſed vt præceptum Confeſſionis ſaltem ſemel in anno ab omnibus impleretur.* Præceptum autem Confeſſionis fuerat de Confeſſione mortalium, non de venialium: Ergo ſi Eccleſia voluit huic præcepto Chriſti ſatisfieri ſemel in anno, voluit ſemel in anno Confeſſionem mortalium fieri. Ita Lugo *de pœnit. diſt. 15. numer.* 162. Becan. *de pœnit. capit. 36. quæſtion. 8. numer.* 4. Diana *part. 4. tr. 4. reſol.* 206. Hurtad. *dub. 7. diffic.* 11. Suar. *tom. 4. dub. 36. ſect. 3. num.* 9. Laym. *lib. 5. tract. 6. cap. 5. numer.* 10. Baſſæ. *verb. Confeſſio*, 1. *num.* 18. Leand. *citatus.*

64 *Auctoris reſolutio.* Profectò ſi qui per totum anni decurſum frequenter ſolum venialia fateatur, & vltima die Decembris lethaliter delinquat, hoc præcepto obligatur ad confitendum ipſa die. Quod licet durum apparet, verum eſſe iudico. Nec hoc peculiare eſt in noſtra ſententia: idem enim tenentur admittere qui annum computant à Paſchate in Paſcha. Nam licet aliquis ſæpius confeſſus fuiſſet venialia, ſi tamen in Paſchate conſcientiam lethalis haberet, propter Confeſſionis annuæ præceptum, tunc deberet confiteri, vt ſatisfaceret legi confitendi in anno omnia lethalia crimina. Quia illo anno nondum impleuerat Chriſti Domini de mortalium Confeſſione præceptum.

DVBIVM XI.

Intra annum quis ſua lethalia crimina confeſſus fuit, ſed in anni vltimo (verbi gratiâ) die aliud lethale crimen patrauit: teneturne vt præcepto ſatisfaciat, illud nouum fateri piaculum?

TEnetur quidem. Quia præceptum Eccle- 65
ſiæ de gerenda ſemel in anno Confeſſio- *Tenetur quidem.*
ne omnium peccatorum, quæ eo anno fuerint perpetrata. Sic Macerus apud Dianam *part. 4. tract. 4. reſol.* 206. Henriquez *l. 4. c. 4. num. 2. & 6.*

Non tenetur. Quia præceptum ſolum eſt 66
confitendi ſemel peccata mortalia vſque ad *Nō tenentur.*
Confeſſionem, qua quis vult præceptum implere, patrata. Ita Card. Lugo *de pœnit. d. 15. nu.* 164 Hurtad. *de pœnit. dub. 7. diffic.* 11. Luiſ. Turrian. *de pœnit. diſp. 21. dub.* 2. citans Vaſquium, Reginal. *libr. 3. num.* 38. Ledeſm. 2. *part. 4. quæſ. 6. articul.* 3. Palao *tom. 4. tract. 23. punct. 20.* §. 3. *numer.* 3. citans Ægidium, Laymanum & alios.

Hanc opinionem veriorem eſſe exi- 67
ſtimo adiiciens cum meo Eminentiſſimo *Hoc verius eſſe puto, & aliud conſequenter adiicio.*
ac ſapientiſſimo Cardinali *vbi ſup. num.* 169. idem decendum de eo, qui hoc anno confeſſus eſt ſæpè venialia, at ſimul aliquod mortale dubium, poſteà vero incidit in aliquod mortale certum: non enim obligatur hoc piaculum nouum ante anni terminum confiteri. Quia hic verè iam impleuit præceptum Chriſti & Eccleſiæ hoc eodem anno: nam licet Chriſti præceptum non ſit confitendi venialia, eſt autem non ſolum confitendi peccata certa, ſed etiam dubia: illud ergò præceptum impletum eſt confitendo ea peccata dubia, queis tunc ſauciabatur. Vnde apparet diſcrimen huius ab eo, qui ſolùm faſſus fuiſſet venialia; per quam Confeſſionem Chriſti præceptum non impleuerat, ideóque debet iterum eo anno confiteri, ſi graui crimine prægrauatur Accepi ex Palao.

DVBIVM XII.

An præceptum annuæ Confeſſionis obliget per ſe pro determinato anni tempore, verbi gratiâ, Quadrageſimæ, aut Paſchatis?

OBligat pe ſe pro determinata parte anni,
ſcilicet Quadrageſimæ à Dominica Pal- 68
marum vſque ad Dominicam in Albis. Quia *Per ſe obligat.*
hæc eſt omnium fideliū cōſuetudo, vt piacula ſua Confeſſione circa Paſcha expient. Vnde talis conſuetudo inſtar legis eſt habenda. Sic Fagund. *præc. 2. lib. 1. cap. 3. numer.* 6. Machad. *p. 1. libr. 2. tract. 5. docum. 1. numer.* 5. Baſſæ. *verb. Confeſſio*, 1. *numer.* 9. P. Soto *lect. 5. de Confeſ.* Megala *part. 1. libr. 5. capit. 3. numer.* 3. Suar. *to. 4. dub.*

dub. 36.*ſect.* 3.*num.* 9.10.11.Medina *C.de Confeſ. quæſ.* 18.

69 *Per ſe non obligat.* Non obligat per ſe pro determinata parte anni. Quia *cap. Omnis* Confeſſionis tempus ad aliquod anni tempus nullatenus coarctauit. Vnde ſi quis Confeſſionem intra annum geſſit, non tenebitur poſtea in Quadrageſima ex vi huius præcepti confiteri. Ita Sotus *in* 4.*diſt.* 18.*quæſ* 1.*art.* 4. Victoria *de pœn.n.*137. Canus *in relect.part.*5.*de pœnit* Diana *part.*2.*tract.*17.*reſol.*54.& *part.*3.*tract.*4. *reſol.*81. citans Henriquez Ægidium, Valentiam, Reginaldum Syluium, Azorium Laymanum, Hurtadum Zerolam, Suarium, ſed hunc non benè. Granad.*controu.*7.*tract.*1.*dub.*9.*ſect.*4 *num.* 14. citans P. de Ledeſma, & Graffium. Molfeſ. *ſum.tract.*7.*cap.*10.*num.*23. afferens Vaſquium, Nauarrum & alios. Bauny.*to.*1.*tr.*4.*de pœnit.q.*7.& alij communiter.

70 *Hoc verius exiſtimo.* Verius exiſtimo, non obligare pro determinato anni tempore hoc præceptum per ſe. Vnde quis poteſt ei ſatisfacere, facta in quacumque anni inſtantia Confeſſione. Fateor, fidelium morem eſſe in Paſchate fateri: hoc tamen aſſero eos non gerere vllo ex præcepto, ſed quia hoc tempus dicatum eſt ad ſatisfaciendum præcepto annuę Communionis, quam ſi non adeſt culpa lethalis, decenter; ſi adeſt, neceſſariò Confeſſio præcedit.

D V B V M X I I.

An ad præcepti huius impletionem annus computandus ſit à Ianuario in Ianuarium?

71 *Computandus eſt à Ianuario in Ianuarium.* Est computandus à prima die Ianuarij vſque ad vltimam Decembris. Vnde Confeſſio facta in qualibet die anni illius ad implendum præceptum ſufficiat. Quia verbum illud *cap. Omnis. ſemel in anno*, niſi vim inferas, de toto tempore à principio anni vſque ad finem intelliguntur. Sic Lugo *de pœnit d.*15.*numer.*157. Vaſq. *quæſ.*90. *art.*3.*dub.*1. Ochagau. *tract.*2.*qu.*9.*dub.*7.*diffic.*10. Becan.*de pœn.c.*36.*q.*8.*n.*3. Diana *p.*2.*tr.*17. *reſol.*54.& alij.

72 *Non eſt cõputandus.* Non eſt computandus à Ianuario in Ianuarium, ſiue à Ianuarij die prima vſque ad Decembris vltimam: ſed à Quadrageſima in Quadrageſimam. Quia ita communiter ab omnibus fidelibus computatur annus ad huius pręcepti impletionem. Idque colligitur ex Trident. *ſeſ.* 14.*c.*5. ibi: *Vnde iam in vniuerſa Eccleſia cum ingenti animarum fidelium fructu, obſeruatur mos ille ſalutaris confitendi Sacro illo & maxime acceptabili tempore Quadrageſimæ: quem morem hæc Sancta Synodus maxime probat, & amplectitur.* Ita Suar. *tom.* 4.*dub.*36. *ſect.* 3. Sà *verb.Confeſſio, nu.*4 Fagund.*præc.*2.*libr.*1.*cap.*4.*nu.*18 Bonacin.*de pœn.dub.*5.*quæſ.*5.*ſect.*2.*pun.*4.*numer.*19. Coninch.*de Sacramen. diſp.*5.*dub.*6.*concl.*2.*numer.*56. Reginal. *libr.*6. *numer.* 35. & 37. Henriquez *lib.*4.*c.*4.*nu.*1. & alij plures.

73 *Auctoris placitum.* Scio equidem quinque modis ab Auctoribus animum ad Confeſſionis obligationem computari. Primus eſt à primo peccato mortali poſt Confeſſionem. Quem reiicio, nam ſi homo peccauit poſt Confeſſionem anni præteriti paulo ante finem Quadrageſimæ præſentis, poſſet manere toto etiam anno ſequenti abſque confeſſione vſque ad anni ſequentis Quadrageſimam: quod eſt contra fidelium praxim, ac ſenſum. Secundus eſt, computare annum ab vltima Confeſſione. Quem etiam reiicio, nam qui peruenit ad vſum rationis non poteſt computare annum ab vltima Confeſſione, cum nunquam fuerit Confeſſus. Tertius eſt, computando annum à principio vſus rationis vniuſcuiuſque: nam textus dicit, *Omnes fideles ſtatim ac peruenerint ad vſum rationis*, debere confiteri *ſemel in anno.* At hæc explicatio redderet præceptum valde dubium, non enim poteſt ſciri, quandonam in ſingulis vſus rationis incipiat. Quartus modus eſt, vt annus cõputetur à Paſchate in Paſcha, de quo ſententia ſecunda. At mihi difficilis. Quia iuxta hanc computationem obligaretur aliquis intra decem menſes bis confiteri, nempe ſi hoc anno confiteatur die prima Maij, quæ eſſet, verbi gratiâ, Dominica in Albis, anno autem ſequenti eadem Dominica eſſet dies vltima Martij: hoc autem videtur eſſe contra mentem Concilij Lateranenſis, quod non voluit talem obligationem imponere. Igitur quintus modus, (de quo prima ſententia) mihi magis applaudit, ſcilicet vt intelligatur annus iuxta communem ſignificationem à die prima Ianuarij vſque ad vltimam Decembris. Fateor, conſuetudinem fidelium innuere intelligendum eſſe de tempore Quadrageſimę, in quo omnes confitentur. Sed illa conſuetudo orta eſt ratione Eucharistiæ, quæ tunc ſumitur, & quam debet Confeſſio præcedere: non vero propter Confeſſionis annuæ obligationem. Nec ea conſuetudo inducta eſt animo ſe obligandi, ſed faciendi Confeſſionem ex præcepto debitam intra annum ſine noui præcepti obligatione. Porro Tridentinum pro ſecunda ſententia citatum laudat, & approbat conſuetudinem confitendi in Quadrageſima, non tamen inducit (vt ex verbis eius conſtat) nouam obligationem. Suar. & Fagundez conſule.

D V B I V M X I V.

Qui per totum annum Confeſſus non eſt, teneturne quam primum anno ſequenti confiteri?

Dvbium æque procedit ſiue culpabiliter, ſiue inculpabiliter non fuerit Confeſſus. 74 *Non tenetur.*
Porro non tenetur quam primum anno ſequenti confiteri, ſed poteſt differre Confeſſionem vſque ad finem ferè anni ſequentis. Quia Confeſſio annua eſt cuiuſque anni pondus, ſicut Officium diuinum eſt pondus diei: ergò ſicut omittens hodie Officium, non tenetur cras duplex Officium recitare nec recitare ſtatim, ſed recitare poteſt qualibet diei craſtinæ hora: ſic qui Confeſſionem hoc anno omittit, non debet confiteri ſemel initio

anni

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

anni ſequentis, & iterum poſtmodum; ſed ſemel ſolum tenetur pro illius præſentis anni obligatione quacumque anni inſtantia confiteri. Sic D. Antonin. *pa.2.tit.9.c.9.§.3.* Syluest. *v. Euchariſtia 3. qu.15, dicto* 3. Cano apud Nugnum *in addit quæſ.6.a.5.diffic.5.* Tabie. *v. Communicare, num.* 10 Megala *part.1.l.5.cap.3.num.* 3. & alij citati à Diana, *p.2. tr. 4. reſol.* 130.

Tranſacto anno tenetur, quamprimum
75 Confeſſionem facere nec vnica Confeſſio
Tenetur placi. ſufficit pro Confeſſione, quam pręlapſo anno omiſit, & pro Confeſſione, quam pro ſequenti gerere debet. Quia ex Eccleſiæ vſu Prælati excommunicationem ferunt in eos, qui tranſacto tempore debito, non confitentur: quæ excommunicatio nó eſt ſolum pro peccato præterito: nam ſi hoc eſſet, poſſet tolli per abſolutionem à Parocho etiam extra Confeſſionem: Cum ergo tolli non poſſit, niſi confiteatur, ſignum eſt, latam fuiſſe pro peccato durante, donec homo confitendi obligationi ſatisfaciat. Ita Nauar. *ſum.c.21.n.45.* Victor *n.147.* Medi. *C. de Confeſ.q.14.* Nugn. *in addit.qu.6.a.5.diffic.6.* Vaſq. *q.90.a.3.dub.2.* Luiſ. Turrian. *d.21.dub.3.* Lugo *de pœnit.d.15.n.177.* Fagund. *præc.2.l...cap.4.num.16.* Suar. *to.4.d.36.ſect.4.n.2.* Henriq. *l.1.cap.4.num.6.* Coninch *d.5.num.63.* Laym. *l.4.tract.6.cap.5.nu.8.* Diana *p.3.tr.4.reſol.*130.

76 Hanc eligo ſententiam. Nam Tridentinum
[illegible] ſententiam. *ſeſ.14.cap.5.* aſſerit, voluiſſe Eccleſiam, quod ſaltem ſemel in anno Confeſſionis præceptum ab omnibus impleretur: quibus verbis conſtat, terminum anni fuiſſe poſitum, vt terminum executionis, hoc eſt, vltra quem non differatur: non verò vt terminum in quo ſi non fiat, non ſit obligatio faciendi. Fatendum enim eſt, vtroque modo ſolere tempus deſignari in præceptis, & votis. Quando autem vno, vel altero ſit intelligendum, explicat Suarius *vbi ſup.* & Sanch. *l.4. Decal.c.14.n.24.* qui dicunt, id ex materia, ac circumſtantiis præcepti debere potiſſime colligi. In caſu autem noſtro clare colligitur tempus deſignari vt terminũ executionis, quia præceptum Eccleſiæ fuit ad hoc, vt fideles non differrent nimium præcepti diuini obſeruationem, vt Tridentini verba ſignificant, nam dicere, quod ſaltem ſemel in anno obſeruetur, eſt dicere, quod non plus differatur: Ergo qui elapſo anno, adhuc non cõfitetur, tranſgreditur adhuc præceptum: agit enim quod maior ſit dilatio. Idem demum nó eſt in præcepto Officij, recitandi, & ſimilibus, quibus tempus non pręſcribitur tanquam terminus executionis, ſed vt terminus, cui annexum ſit illud pondus, tanquam illius diei tributum. Fagund.

DVBIVM XV.

Qui, toto anno elapſo, abſque Confeſſione, poſtea inchoato iam anno ſequenti confitetur, debetne iterum eodem anno confiteri?

77
Debet quidem. DEbet quidem. Quia iuxta moralem æſtimationem illa confeſſio ad præcedentem annum pertinet, vnde tenetur etiam præcepto Confeſſionis anni illius inchoati ſatisfacere. Sic Suar. *tom.4.diſp.36.ſect.4. numer.5.* docens ex conſuetudine debere Confeſſionem fieri circa Paſcha: quare Paſchate ſequenti fieri debebit. Nugnus *in addit.quæſtion.6.art.5.diffic.5.* Coninch *d.5.dub.8.* Bonac. *diſp.5.de Sacram. quæſtion.5.ſect.2.punct.4.numer.31.* Filliuc. *tr.7. numer.56.* Becan. *de pœn.capit.36.quæſtion.8.concluſ.5.* Medi. *C. de Confeſ.quæſtion.14.* Sotus *in 4. diſt.10.quæſtion.1. articul.4.* Nauar. *ſumm.cap.21.num.45.* Sylui. *3.part.quæſtion.8.art.11. quæſtiunc.4.*

Minimè debet. Quia præceptum ſolummo- 78
do eſt de Confeſſione ſemel in anno facienda. Non debet.
Ergo hoc eodem anno ad aliam non tenetur Alioquin ſi deberet Confeſſiones etiam præteritas recompenſare, obligaretur aliquis ad confitendum quater in anno pro tribus annis præteritis, quibus non eſt confeſſus. Ita Lugo *de pœnit. dub. 15. num.180.* Hurtad. *de pœn. d.7.diffic.12.* Diana *parte.4.tract.4.reſol.206.* & *p.8.tract.7.reſol.80.* Imo Suar. citatus pro contraria ſententia, fatetur, in ſententia computante annum à Ianuario ad Decembrem, (vti ego computo) ità conſequenter eſſe dicendum.

Cum his opinor. Nec officere exiſtimo, 79
quod nonnulli obiiciunt, nempe exigendam Cum his opinor.
eſſe ab huiuſmodi homine anno ſequenti nouam Confeſſionem, alioqui de nouo excommunicandum. Nam excommunicabitur quidem pro Communionis defectu, quæ Paſchate ſequenti de nouo debetur, & ad quam prærequiritur noua Confeſſio, ſi mortali crimine grauetur. At ſi crimine lethali caret, nó debet neceſſario cõfiteri, etiãſi non fuiſſet anteà confeſſus, nedum ſi confeſſus iam fuit.

DVBIVM XVI.

Qui præuidet, poſteà non ſibi futuram opportunitatem confitendi hoc anno, tenenturne Confeſſionem præuenire, & initio, vel medio anni confiteri?

TEnetur quidem. Quia annuæ Confeſſio- 80
nis præceptum in qualibet anni parte Tenetur quidem.
obligat: Ergo poteſt, initio anni, vel ante Quadrageſimam adimpleri. Ergo tenebitur, qui putauerit toto reliquo anno fore impediendum. Sic Suar. *tom.4.dub.36.ſect.5.numer.5.* Fagund. *præc.3.l.1.c.6.nu.3.* & *præc.2.l.1.c.4.n.16.* Diana *p.3.tr.4. reſol.* 69. Lugo *de pœnit. dub. 15. numer.* 182. Baſſæ. *verb. Confeſ. 1. num.* 10. & alij.

Non tenetur. Quia quando homo præuidet 81
futurum vſpere impedimentum, non tenetur Non tenetur.
mane totius Officij Canonici recitationem præuenire: Ergo idem de Confeſſione annua dicendum. Ita nonnulli Auctores, quos preſſo nomine refert Ludou. de San. Iuan. *quæſtion. 5. de pœnit. articul. 6. dub. 7.* Et Sà *verb. Confeſſio, numero* 5. probabile eſſe fatetur.

Primam ſententiam, probabiliorem qui- 82
dem

Prīma ſentē-tia, probabi io ri planè ad-hareo. dem eligo. Nam cum ſit præceptum vniuerſale pro anno toto, obligat ad cōfitendum in ea parte anni, qua poſſum; ſicut alia præcepta ſimilia, verbi gratiâ, audiendi Sacrum die Dominica: debeo enim illud audire hora decima, quando in ſequentibus horis non potero. Circa recitationem verò diuini Officij, ſecundæ ſententiæ fundamentum, dixerim, aliquos aſſerere, non debere quem prævenire, quando impedimentum non eſt voluntarium, ſed neceſſarium, vt morbus, captiuitas, &c. Alios tamen communiter id negare. Sed licèt daretur antecedens, conſequentia non valet; quia anticipatio in officio diuino videtur eſſe licita ex priuilegio, quo poſſet aliquis nolle vti: at verò in noſtro caſu non datur talis anticipatio, cum præceptum confitendi non obliget peculiariter pro aliqua anni parte, ſed pro toto anno, ſicut præceptum audiendi Sacrum die feſto. Lugo mecum.

DVBIVM XVII.

An ex vi Clement. I. Ne in agro, *omnes Regulares tam viri, quàm fœminæ teneantur ſemel menſibus ſingulis Confeſsionem inire?*

83 *Tenentur.* TEnentur quidem. Quia *Clement.* 1. *Ne in agro* Monachis Benedictinis indicitur, vt duodecies in anno, ſemel ſcilicet ſingulis menſibus ad Confeſſionem adſtringantur. At cum ſtatutum hoc Regularem decentiam reſpiciat, videtur ex Legiſlatoris mente omnes Religioſos obligare. Sic Nauar *ſum.c.2.num.9.* Henriq. *l.i.c.4.n.*10. Ludouic. *de pœnit.q.9.a.*1. *diffic.*1. Villalob. *tr.9.diffic.*28.*n.*5. Granad. *tr.*1. *d.9.n.*21. Llamas. *p.* 2. *Meth.c.*3.§.4.

84 *Non tenentur.* Non tenentur. Quia ſtatutum hoc de ſolis Monachis D. Benedicti loquitur, nec apparet efficax ratio, cur ſit ad omnes alios Regulares tā viros, quàm fœminas extendēdum. Odia nāque ſunt reſtringenda. Ita Fagund. *præc.2.l.2.c.2.n.*18. Viuald. *de Confeſ.n.*51. Leand. *præc.2.tr.5.d.3.q.*48. Suar. *to.4.d.36.ſect.5.n.7.*

85 *Probabilius hoc mihi.* Exiſtimo probabilius eſſe, reliquos Regulares viros, ac fœminas non habentes hoc ſtatutum vel conſuetudinem, non teneri, ſingulis menſibus Confeſſioni dare operam. Nam Cōcilium Tridentinum, cuius mentem fugere nō poterat Clementinæ ſtatutum, *ſeſ.*25. *c.*10. *de Regularib.* non imperat Religioſis, vt ſingulis menſibus confiteantur; ſed conſilium impertit: & verbum *Moneo, quo Conſilium vtitur, obligationem non inducit.* Scio tamen, ex Viualdi ſententia, & Orlando *Conſil.* 222. extendi huiuſmodi obligationem confitendi menſibus ſingulis, ad Canonicos Regulares. Quia Rubrica tituli de huiuſmodi Religioſis etiam loquitur, & vbi textus eſt dubius, Rubrica explicat, quomodo ſit intelligendus.

DVBIVM XVIII.

An Monachi Benedictini non habentes niſi venialia, ex vi Clementinæ teneantur ſub lethali, Confeſsionem gerere menſtruam?

TEnētur. Quia illi ſponte ſua ſe ſe ad hanc Regulam obligarunt. Non quidem obligantur ad hoc directè & immediatè ex vi prę- 86 *Tenentur planè.*
cepti Clementinæ, aut Regulæ, cum nullum præceptum humanum etiam Papale abſque proprio conſenſu poſſit ſub mortali ad venialium Confeſſionem obligare: quia hoc eſſet materiam Sacramenti mutare, & facere de venialibus materiam neceſſariam: nec ex vi Sacramenti pœnitentiæ, cum venialia ipſius materia neceſſaria, non ſint: ſed mediatè, id eſt, mediante profeſſione, quam emiſerunt, & qua mediante ſe obligarunt ad omnium ſtatutorū ſui Ordinis obſeruationem. Sic Canus *de pœn. p.*5. Caiet, *tom.* *Opuſc. opuſc.5.qu.*1. Suar. *to.*4. *d.*30. *ſect.*5. Vaſq. *qu.*90 *a.2.dub.*3. Nauar. *ad c. Placuit, n.*110. *&* 122. Nugnus *in addit.q.6.a.5. diffic.*7 Reginal *l.6.nu.*106. Laym. *l.4.tr.6.c.5.* Hurtad. *de pœn.d.7.diffic.*8. Henriq. *lib.* 1. *cap.*4. *num.*10.

Non tenentur ex vi Clemētinę Quia vt exponit Gloſſa *v. Menſibus*, Monachi arctantur 87 *Non tenētur.*
ſingulis menſibus, ad quod fideles ſingulis annis arctantur: At nullus fidelium tenetur quolibet anno venialia fateri: Ergo nec Monachi menſibus ſingulis. Ita Sotus *in 4.diſt.*18.*qu.*1.*a.*3. Viuald. *de Confeſ.num.*52. citans Ledeſmam, Grabrielem & Scotum. Diana *p.* 5. *tr.*13. *reſol.*35. Præpoſit. *in* 3. *p.* D. Thom. *q.3. de confeſ.dub.*10. *n.*62 Villalob. *tr.9.diffic.*28. *n.*5 Fagund. *præc.2.l.1.c.2.nu.*17.

Exiſtimo his hærens Doctoribus, huiuſmodi Religioſos nec immediatè ex vi conſtitutionis 88 *Hanc eligo ſententiam.*
Clementinæ 1. nec mediatè ex vi profeſſionis ad venialium Confeſſionem teneri ſub mortali. D. Tho. *in 4.diſt.*16. *&* 17. *qu.*1. *quæſtiunc.*4. inclinat vehemēter in eam ſententiam, quæ docet Religioſos hos non teneri in particulari confiteri venialia, ſed tantùm in communi, ita vt teneantur ad Confeſſarium accedere, ac dicere, ſe ſibi conſcios non eſſe alicuius mortalis, in venialibus autem deliquiſſe. Ad quod tamen, Angelici Doctoris veniâ, minimè eos obligarem, vti ſuperius de fidelibus non habētibus lethale, quos quidem non teneri ſe Parocho ſiſtere, niſi adſit ſcandalum, ex grauium Doctorum authoritate reſolui. Latè Fagundez.

DVBIVM XIX.

An præfati Monachi ex Clementinæ vi teneantur ſub mortali menſtruam gerere Confeſsionem, ſi lethali crimine grauentur?

SVb mortali tenentur. Quia ex vi Clement. 89 *Tenentur ſub lethali.*
1. Monachi arctantur (vti explicat Gloſſa) ſingulis

ſingulis menſibus,ad quod fideles ſingulis annis arctantur:At fideles ſub mortali tenentur annis ſingulis peccata lethalia confiteri:Ergo Monachi D.Benedicti ſub mortali obligantur ſingulis confiteri menſibus.Sic Vaſq.*q.*90.*a.*2. *dub.*3.Hurtad.*de pœnit.d.*7. *diffic.* 8. Luiſ.Turrian. *dub.* 21. *de pœnit. dub.* 3. Nugn. *in addit. quæſtion.* 6. *articul.* 5. *diffic.* 7. & alij.

90 *Non tenentur.* Non tenentur ſub mortali. Quia nec clementinæ verba, nec pœna inibi impoſita mortalem videntur obligationem inducere.Ità Nauar.*ad Cap.Placuit,num.*122. Caiet. *tom.* 1. *Opuſ.opuſc.*5 *q.*1.Ludou.de San Iuan.*q.*9.*diffi.* 1,Diana *p.*3.*tr.*4.*reſol.*125.Barbo.*in remiſ. Concil.ſeſ.*14.*c.*5.Palao *to.*4.*tr.*23.*pun.*10.§.2.*nu.*6.

91 *Hoc teneo, & expono.* Hoc probabilius eſſe reor.Nam ſi ex verbis Clementinæ grauis non colligitur obligatio, cur illis eſt gratis imponenda ſub veniali igitur teneri reor Monachos D.Benedicti,ſingulis menſibus confiteri.Quod ſi obiicias ex Regula etiam obligari idem eis imperante, cui adſtringi in profeſſiooe promiſerunt: reſpondeo,non teneri Regulares ſeruare ſub mortali omnia Religionis ſtatuta ex vi profeſſionis. Nam abſtinentia à carnibus non apponitur in Regula D.Benedicti vt præceptum,ſed vt ſtatutum quoddam, ad cuius obſeruationem mediante profeſſione Religioſi ſe obligant:& tamen Monachi carnibus veſcentes,mortaliter non delinquunt, niſi id ſtatuti geſſerint in contemptum. Nec refert, quod ſtatutum addat,poſſe in carcerem, qui contra id carnibus veſci auſus fuerit.Id enim debet intelligi de iis Monachis,qui vel per contẽptum,vel per contumaciam,vel contra ſuperiorum obedientiam geſſerint.Ex Palao.

DVBIVM XX.

An Monachi D. Benedicti, & D. Bernardi ſub mortali obligentur ſemel in anno ſuis Prælatis fateri ſua lethalia piacula, etiam aliis confeſſionibus ritè ac legitimè expoſita?

92 *Obligantur quidem.* OBligantur quidem. Quia id non fit immediatè,ac ex vi ipſius ſtatuti,ſed mediatè,ſcilicet ratione taciti voti, quod in profeſſione emiſere omnia ſtatuta Religionis obſeruandi,& ratione voti obedientiæ, quam in ipſa profeſſione promittunt. Quemadmodum ille, qui Sacris initiatur ſe ad caſtitatem non immediate quidem, ſed mediante Sacerdotalis ſtatu, quem ſuſcipit ex voto obligat. Sic Fagund,*trac.*2.*l.*2.*c.*2.*n.*6.Henriq.*l.*3.*c.*9. Nauar. *ad cap.Placuit.num.*118.Llamas *part.*1.*Metho. cap.*5.§.10.Reginal. *lib.*6 *num.*118. Tho. Hurtad. *tom.*2.*tract.*12.*capit.*1.*Paragraph.*2.*dub.*11. *num.*2101.

93 *Non obligantur.* Non obligantur ſub lethali, imò nec ſub veniali. Quia præterquam quod hoc nimium durum eſſet, iam huiuſmodi conſuetudo apud Ciſtercienſes ceſſauit. Ita Coriolan. *p.*1. *ſect.*1. *num.*7.Viuald.*de confeſ.nu.*67.Leand. *p.*1.*tr.*5. *d.*1.*q.*51.

Scio,Dionyſium Ciſtercienſ.de hoc ſtatuto non bene ſentire, quaſi minus prudenter facto, nec obligandi vim habente: attamen ſimul ſcio, illud à duobus Pontificibus Sixto IV.ac Pio II.fuiſſe confirmatum, & commendatum tanquam rem per homines Sanctos ſtabilitam.Potuit enim (vti docet Vaſq.*q.*91.*a.*3. *dub.*6,*n.*17.)fieri illud ſtatutũ,conceſſa inferioribus Confeſſariis facultate abſoluendi, & iniungendi ſimul in pœnitentiam illud onus iterum confitendi eidem Prælato peccata. Vel potuit prouenire ex conſtitutione abſque ſubditorum etiam conſenſu. Nam licet pro tota Eccleſia non poſſet fieri talis lex obligans ad ſecundam eorumdem peccatorum Confeſſionem: non tamen video, cur non poſſet fieri in Religione aliqua obſeruante, in qua poſſint ea præcipi, quæ ad perfectionem ſpectare videantur, quam finis illius Religionis intendit. Et quidem in noſtra ſocietate vna ex potiſſimis Regulis eſt, vt ſubditus totã ſuã conſcientiam bis,aut ſemel in anno ſuperiori manifeſtet,ita vt graue nihil eum lateat.Non ergo mirum,ſi Patres Sanctiſſimi Ordinis Ciſtercienſis legẽ tulerint de Confeſſione ſemel in anno cum Prælato gerenda. At fateor, ex alio capite poſſe aliquid periculi habere illam legem vniuerſalem ſub peccato graui obligãtem.Vndè in ſocietate nõ eſt præceptum graue, ſed ſola regula manifeſtationis prædictæ. Porrò in Ciſtercienſi Ordine illud ſtatutũ iam ita Prælati moderati ſunt, vt ter ſolùm in anno ſibi reſeruent ſubditorum confeſſiones:nec tunc eos obligant ad præcedentes Confeſſiones repetendum, ſed ſolum ad piacula confitenda, quæ ab vltima confeſſione occurrunt. Vt Llamas Ciſtercienſ.*p.*1.*Metho.c.*6.§.20.teſtatur Cæterum,Coriolano aucto,extat Vrbani VIII. decretum, quo præcipitur, vt nullus ſuperior poſſit ſubditos obligare, vt ſibi confiteantur,niſi ipſi ſubditi ſpontè id velint, aut aliquo reſeruato crimine teneantur. Facundium adi. 95 *Quid aſſerendum, vbertim expono.*

CAPVT VIII.

Circa qualitatem Confeſſionis, per quam huic Præcepto ſit ſatis.

DVBIVM XXI.

An ſatisfaciat quis huic præcepto per Confeſſionem non integram, omittendo ſcilicet voluntarie aliquod externum piaculum?

SAtisfacit quidem. Quia Eccleſia præcipit Confeſſionem,non abſolutionem:vnde abſolutio videtur finis,non materia huius præcepti:Ergo licet aliquis ita confiteatur, vt culpa ſua abſoluatur inualidè, vel abſolui non poſſit,nihilominus præceptum implet, & pœnas tranſgreſſoribus præſcriptas euadet. Sic Sylueſt.*verb.Confeſſor.*4. *num* 3. Sà *verb. Confeſſio, num.*1.Victor.*num* 163.Alenſ.*in* 4.*q.*77.*nu.*5.*a.*7. Gabri.*diſt.*17.*qu.* 1. *articul.* 3. *dub.vlt.*Palud. 96 *Satisfacit præcepto.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

diſt 17.quæſ.7.Diana verò *p.* 3. *tr.a. reſol.*1 0. & Fagund.*citandus* ait poſſe probabile.

96 *Non ſatisfacit.* Minimè ſatisfacit. Quia in Trident.*ſeſ.*14.*c.* 5.*& can.*8.dicitur, Eccleſiam in hoc præcepto non imperaſſe Confeſſionem abſolutè, ſed ſolum determinaſſe tempus, in quo erat facienda Confeſſio, ad quam de iure diuino fidelis obligatur: Ergo præceptum Eccleſiaſticum nequit impleri per aliam Confeſſionem, niſi per illam, quæ ex præcepto iuris diuini obligat: at præceptum diuinum Confeſſionis ſolùm impletur per Confeſſionem validam, non per inualidam. Ità Nauar.*ſum.c.*10.*n.*4. Viuald. *de Confeſ.n.*81. Sotus *in* 4.*diſt.* 18.*q.*3.*a.*3.*concl.* 6 Fagund.*præc.*2.*l.*1.*c.*4.*n.* 4. Medina, Ægidius Layman, Comitolus, Filliucius, quos citat, & ſequitur Diana *vbi ſup.*

97 *Hoc verius eſſe credo.* Hanc ſententiam veriorem eſſe exiſtimo. Nam Chriſtus Dominus, nec Eccleſia præcipiunt Confeſſionem nomine tenus, ſed propter veram Sacramenti receptionem & ob peccatorum abſolutionem obtinendam. At qui ſuâ culpâ integrè non confitetur, non eſt dignus abſolutione: Ergo nec præcepto diuino, nec Eccleſiaſtico ſatisfacit. Verùm ſi ex parte Confeſſoris, aut culpâ illius fuit inualida Confeſſio, vel quia non habebat iuriſdictionem, vel approbatus non erat, & id pœnitens ignorabat: vel quia ex propria malitia non habuit abſoluendi intentionem: tunc cùm ſine pœnitentis culpâ contingat pœnas cenſuræ effugiet, aliáſque iure impoſitas: tenebitur tamen, ſi aliquando id ſibi conſtiterit, de nouo confiteri; qui præcepto re verâ non ſatisfecit. Ex Diana.

DVBIVM XXII.

An ſatisfaciat qui Confeſſionis annuæ præcepto, per Confeſſionem nullam ex defectu doloris pœnitentis?

98 *Satisfacit quidem.* SAtisfacit profectò. Quia Eccleſia ſolùm externam confeſſionem præcipit, & illius defectum punit, cuius executioni occultiſſimus defectus doloris, ſoli Deo cognitus, obſtare non poteſt. Sic Gabriel.*in* 4.*diſt.*17.*quæſ.*1. *art.* 3. *dub.vlt.*Syluest.*v.Confeſſor* 4.*num.* 3. Victor *num.* 163. Ludouic.*quæſ.*8.*a.*2.*diffic.*2.aſſerens, definitum eſſe de Alexandrum *cap. Quod quidem, de pœnit. & remiſ.*eum, qui in Confeſſione Quadrageſimali impœnitentiâ afficitur, ſatisfacere annuæ Confeſſionis præcepto, ſi Sacerdoti fateatur cuncta ſua crimina & aperiat ſimul impœnitentiam, propter quam non abſoluitur. Zerola apud Bonac.*d.*5.*qu.*5.*ſect.*2.*pun.*4. *num.*23.

99 *Non ſatisfacit.* Minimè ſatisfacit. Quia Eccleſia poteſt in his caſibus actum internum imperare, ſine quo non ſtat actus externus præceptus; poteſt enim Eccleſia præcipere receptionem Extremæ vnctionis, v.gr. auditionē Sacri, Officij diuini recitationem; quę tamen omnia eſſe non poſſunt ſine intentione interna recipiendo Sacramentū, audiendi Sacrū, orandi. Vnde ſi aliquis exterius vngeretur vel Sacro adeſſet, vel Officium materialiter legeret abſque intentione recipiēdi Sacramentū, audiēdi Sacrū, vel orandi, proculdubio nō impleret pręceptū, & per cōſequēs incurreret pœnas, quæ trāſgreſſoribus eſſent impoſitæ: Ergò poteſt ſimiliter Eccleſia præſcribere pœnitētiæ Sacramentū, licèt conſequenter pręcipiat actus internos ad valorem Sacramenti requiſitos: & poteſt pœnam huius imponere. Ita Card Lugo *de pœnit.d.*15.*n.*138. Granad.*controu.*7.*d.*9.*n.*24. Vaſq.*q.*92.*a.*3. *dub.* 5. Bonac. Azor. Coninch, Reginal. Nugn. Pitigian. Filliuc. Molfeſ. quos memorat, ac ſequitur Leand.*p.*1.*tr.*5.*d.*3.*qu.*53. Palao *to.*4.*tr.*26.*pun.* 20 §.3.*n.*4. & alij.

Hanc ſententiam veriorem eſſe reor. Nam Eccleſiæ præceptum terminatur ad idem, quod à Chriſto Domino fuerat imperatum, vt ex Trident.*ſeſ.*14.*c.*5. conſtat: Ergò Eccleſia pœnas imponens tranſgreſſoribus huius præcepti, imponit pœnas non facientibus ſemel in anno id, quod ex Chriſti præcepto debitum erat. At à Chriſto Domino non fuerat præceptum, niſi de vero Sacramento pœnitētiæ ſuſcipiēdo. Rationē autē à priori exponā. Quia licet Eccleſia nequeat præcipere actus merè internos: poteſt tamē præcipere externos ita, vt detur viſibilis ſubordinatio & conformitas inferiorum ad Superiores in hac viſibili Hierarchia, vt Vaſquez docet. Ad hāc verò viſibilem ſubordinationē, & conformitatē nō ſolum requiritur in Eccleſia poteſtas percipiendi actus externos nudos, & inanimes, ſed animatos actu interno. Didici ex Card. Lugo. 100 *Hoc verius eſſe reor.*

DVBIVM XXIII.

An præceptum annuæ Confeſſionis impleatur per Confeſſionem validam quidem, ſed informem?

EQuidem in opinione negante poſſe dari Confeſſionem validam ſed informem, ceſſat omninò quæſtio; ſi enim talis confeſſio non datur, nec etiam per illam poterit præceptum impleri. Suppono igitur confeſſionem informem poſſe dari, & requiro, num per eam hoc præceptum Eccleſiaſticum impleatur? 101 *Status quæſtionis.*

Non impletur. Quia Chriſtus Dominus eam præcipit confeſſionem, quâ & à peccato abſoluantur fideles, & gratiâ ſanctificante donentur: Eccleſia autem determinando tempus requirit Confeſſionem fieri, qualem Chriſtus Dominus præcipit. Ergo Confeſſione informi præceptum Eccleſiæ non impletur. Sic Medi. *C.de Confeſ.q de confeſ.ficta iteranda*, apud Vaſquez *quæſ.*92.*articul.*3.*dub.*5.*num.*5. immeritò citatus cùm ſentiat oppoſitum. Ipſe verò hanc ſententiam defendit. Et alij, quos preſſis nominibus memorat Fagundez *vbi infra.* 102 *Non impletur.*

Impletur planè. Quia qui informem gerit Confeſſionem verè recipit Sacramentum pœnitentiæ, & aliquem illius effectum, licèt pro tunc gratiam Sanctificantem non recipiat. Ita Suar. *de pœnit.dub.*35. *ſect.*4. Granad. *controu.*7.*tract.*1.*d.*8.*num.*10. Fagund.*præ.*2.*l.*1. *cap.*4.*num.*13. Lugo *de pœnit. dub.*15.*num*137. 103 *Impletur quidem.*

Bonacina,

Bonacina, Valent. Nugn. Henriq. quos affert, ac ſequitur Leand. *p.1 tr.5. d.3. q.54.*

104 *Idem affirmo.* Certè in ea ſententia, quæ Confeſſionem validam, ſed informem admittit, certum exiſtimo, hoc præceptum impleri quoad ſubſtantiam; quia tunc pœnitens actum validum facit, Eccleſia vero ſolum imperat validam Confeſſionem. Et quia ſæpius euenire poteſt, vt Confeſſio ſit valida, ſed informis abſque vllo pœnitentis piaculo. Cur ergò tunc præceptum annuæ Confeſſionis non implebitur? Fagund. Sic.

DVBIVM XXIV.

Agit quis integram peccatorum Confeſſionem ſiue formatam, ſiue non, ſed abſolutionem non recipit: ſatisfacitne Confeſſionis annuæ præcepto?

105 *Satisfacit.* SAtisfacit quidem. Quia præceptum Confeſſionis non eſt impoſitum, nec imponi poteſt de actione quæ in pœnitentis poteſtate non ſit, ſed Confeſſionis ſolùm, vt eſt abſolutio. Sic Azor. *l.7. c.29. q.4.* loquutus de pœnitente, qui dignè fuit confeſſus, ſed Confeſſarij malitia abſolutionem non accepit. Ludou. de San Iuan. apud Leandrum *citandum*. Victor. *q.161.* loquutus de illo, qui omnia ſua crimina confitetur, ſed dolore vero non afficitur. Et alij citati à Suario *to.4. d.36. ſect.7. n.1.*

106 *Non ſatisfacit.* Non ſatisfacit. Quia nullatenùs pœnitentiæ recipit ille Sacramentum. Ergo præcepto huic non ſatisfacit imperanti vt Sacramentum recipiamus. Ita Durand. *in 4. diſt.17. quæſ.14.* Sotus *diſt.18. q.3. a.5.* Nauar. *ſum. c.10. n.4.* Suar. *to.4 d.15. ſect.4* citans P. Soto, Michaëlem, ac Barthol. de Medina, Viualdum, & alios. Lugo. *de pœn. d.15. nu.136.* Fagund. *præc.2. l.1, c.4. nu.13.* Reginal. *l.6. nu.58.* & alij.

107 *His hæreo Doctoribus.* Exiſtimo, non ſatisfieri Eccleſiæ præcepto per quamcumque confeſſionem, abſolutione non ſequutâ. Quia Eccleſia præcipit non aliquid nouum, ſed id, quod ex Chriſti Domini præcepto debitum erat. Chriſtus verò non præcepit Confeſſionem vt cũque, ſed Confeſſionem, quæ per Iudicis ſententiam terminaretur: Ergo hoc ipſũ Eccleſia præcipit, ſingulis annis fieri; non enim fuere duo Chriſti præcepta, vnum Confeſſionis agendæ, alterum recipiendæ abſolutionis; ſed vnum vtriuſque, ſcilicet, hoc Sacramentum recipiendi. Ergo cum Eccleſia illud Chriſti præceptum voluerit annis ſingulis obſeruari, præcepit totius Sacramenti receptionem.

CAPVT IX.

Circa eos, qui à Præcepto Confeſſionis annuæ ſeruando excuſantur.

DVBIVM XXV.

An excuſetur à Præcepti huius impletione, qui nequit aliter quàm per ſcripturam confiteri?

CERTVM eſt excuſari eum, qui copiam Confeſſarij non habet, ſiue phyſicè, ſiue moraliter: quapropter non ſolum phyſica, & abſoluta impotentia, verum etiam moralis, vt eſt difficultas extraordinaria eundi ad confeſſarium, aut quando quis nequit ſine graui detrimento famæ, vitæ, &c. confiteri, verè ab impletione præcepti excuſabit. Quæſierim verò an ſit reputanda impotentia, cum quis nequit aliter, quam per ſcripturam confiteri eo quod ipſe ſit mutus, & confeſſarius ſurdus, & non poſſit nutibus explicare peccata? 108 *Certa ſuppono.*

Excuſatur quidem. Quia ſcriptura eſt publicum inſtrumentum, vnde qui piacula ſcribit ſe periculo exponit, ſcriptum amittendi, quod poterit graui incommodo ad alterius manus peruenire. Sic Filliuc *tr.7. num.63.* Llamas *p.2. Metho. c.3. §.2* Victoria *n.173.* Vega *p.1. ſumm. c.63. caſu 16.* Tolet. *l.3. c.6.* Richard. *in 4. diſt.17. a.2. q.5* Nauar. *ſum. cap.21. nu.36.* Armil. *v. Confeſſio. n.123.* Angel. *n.32* Valent. *tom.4. d.7. q.11. pun.1* Henriq. *l.4. c.4. n.4.* 109 *Excuſatur quidem.*

Non excuſatur, ſed tenetur per ſcriptum confiteri, ſi Sacerdos præſens adſit. Quia commodè aut certè ſine difficultate magna poteſt ſic præceptum ſeruare: Ergo tenetur. Ità Sylueſt. *v. Confeſſio 1. quæſ.15.* Caiet. *ib. d. condit.11.* Petr. de Soto *de Confeſ. lect.11,* Palud. *in 4. diſt.17. q.2.* Nugn. *in addit. ad q.6. a.6. d. ffic.3.* Canus *relect. de pœnit.* Suar. *to.4 d.36. ſect.6* Vaſq. *q.90. a.4. dub.5.* Coninch. *d.5. dub.10. n.78.* Hurtad. *d.8. diffic.4.* Granad *tr.1. de pœnit. d.9 art.4.* Bonac. *d.5. q.5. ſect.3. pun. vlt. num.6.* citans Peſantium & alios. 100 *Non excuſatur.*

Exiſtimo per ſcriptum non expedire communiter præſenti Sacerdoti fateri, nam periculum adeſt, vt amiſſa, ac ſublata papyrus legi poſſit ab aliis. At ſi cautè abſque periculo fiat, vt fieri planè poteſt, tenetur quis ſic confiteri ad annuæ Confeſſionis implendum præceptum. An non facile poteſt qui eget ſcripto, modum ſcribendi mutare, vel literas, vel ſeparatim oſtendere peccatorum ſpecies in libro impreſſo, & in alia papyro numerum peccarum, ne aliis valeat innoteſcere? Mutus igitur, qui nouit ſcribere debet ſub ea, aut ſimili cautela (ſi neceſſaria ſit ad ſecretum) vt præceptum adimpleat, confiteri. Suar. mecum. 111 *Auctoris reſolutio.*

DVBIVM XXVI.

Ad ſatisfaciendum præcepto Confeſſionis Eccleſiaſtico, tenetur quis (ſi aliter non valeat) per interpretem fateri?

TEnetur quidem. Quia non apparet notabile detrimentum ſequi ex confeſſione per 112 *Tenetur quidem.*

interpretem fidelem, ac prudentẽ, cui non minùs quàm Confeſſario ipſi pœnitẽs fidere valeat. Siquidẽ interpres etiam obligatus ſecreto permanet: vnde totũ detrimentũ eſt, vt peccata, quæ alias deberent eſſe nota vni, duobus manifeſtentur. Hoc autẽ non eſt tãti ponderis vt ab huiuſmodi obligatione excuſet. An nõ ſæpe qui caſũ reſeruatũ habet, poteſt in caſibus ſibi permiſſis abſolui directè ab inferiori, cũ onere tamen comparendi poſtea corã ſuperiore. Hic, inquã, non poteſt confiteri ſuum peccatũ inferiori hic & nunc, quin cogatur illud duobus manifeſtare. Sic videtur ſentire D. Tho. *in ad it. ad q. 9. a. 3. ad 2.*

113 *Minime tenetur.* Minimè tenetur. Quia Eccleſiaſticũ præceptũ cũ tãto onere nõ obligat: manifeſtari enim graue delictũ meũ duobus, grauiſſimũ quidem onus eſt. Ita Nauar. *ſum. c. 21. n. 36.* Caiet. *v. Confeſ. condit.* 11. Valent. *to. 4. d. 7. qu. 11. pun.* 1. Diana *p. 3. tr. 4. reſol.* 129. citans Fagundium, Luiſium, Turrianum, Gaſparem Hurtado, Ioannem de la Cruz, Laymanum, Villalobos, ac Filliucium. Suar. *to. 4. d. 36, ſect. 6. nu. 4.* Becan. *de pœnit. c. 27. q. 5.* Lugo *de pœnit. d. 15. n. 75.* Baſſę. *v. Confeſſio 2. n. 2.* & alij communiter.

114 *Auctoris ſententia.* Certum mihi, ad ſatisfaciendum præcepto Confeſſionis annuæ non obligari pœnitentẽ, vt per interpretẽ confiteatur. Quia obligatio hæc ſolũ eſt ex Chriſti Domini præcepto provt à Chriſto latũ eſt, nõ provt ab Eccleſia habet determinationẽ ad tẽpus. Scio hanc reſolutionẽ eſſe cõtra P. Vaſquez *d. 9. dub. 3. num. 9.* docentem, ſi talis obligatio eſſet ex præcepto Chriſti: nõ minus fore ad Confeſſionẽ annuã, quã ad confeſſionem ex Chriſti præcepto in mortis articulo, de quo *Vol. 2.* Nam præceptum Confeſſionis annuæ non eſt humanum tantum, ſed modificans ius diuinum: Ergo ſi ius diuinum obligaret, etiam & ius poſitiuũ, quo illud modificatur. Cæterum Crediderim, non aduertiſſe P. Vaſquez ad verba, quibus Eccleſia illam obligationẽ impoſuit, ſcilicet vt pœnitens deberet *ſingulis annis ſolus* proprio Sacerdoti cõfiteri. Non potuit ergo Eccleſia velle, quod ius diuinum obligaret, quando pœnitens non poteſt *ſolus* confiteri, ſed coram alio, cum expreſsè excluſerit à tali obligatione, vel modificationę caſum illum.

CAPVT X.

Circa Pœnas tranſgreſſoribus huius Præcepti impoſitas.

QVÆSTIO INCIDENS.

Num de iure communi ſit pœna impoſita præcepti annuæ confeſſionis tranſgreſſoribus?

115 *Non eſt impoſita.* IMPOSITAM non eſſe videtur. Quia Eccleſia non poteſt huiuſmodi piaculum punire: pœna pertinet ad forum externum: at delictum eſt ita occultum vt in foro externo probari non poſſit. Sic Durand. *in 4. diſt. 17. quæſtion. 17. alias 14.*

Impoſita eſt. Quia Eccleſia poteſt, imò de facto impoſuit: arcentur enim tranſgreſſores huius præcepti ab Eccleſia, & Eccleſiaſtica ſepultura priuantur. *cap. Omnis vtriuſque ſexus, de pœnit. & remiſ.* Vtrumque autem requirit prius ſententiam à Iudice ferendam, vt patet ex verbis ipſius textus: *Arceantur ab Eccleſia priuentur Eccleſiaſtica, ſepultura.* Ideò optimè dixit Cano *in relect. de pœnit. part. 5.* has pœnas incurri non poſſe, niſi quando tranſgreſſio pręcepti eſt manifeſta, tunc enim probari poteſt in iudicio crimen, vt hæ pœnæ imponantur. Ita Suar. *to. 4 d. 36. ſect. 8.* Granad. *de pœnit. d. 9. num. 31.* Hurtad. *de pœnit. d. 7. diffic. 9* Bonac. *de pœnit. d. 5. ſect. 5. quæſ. 2. punct. 4. num. 3.* & alij communiter. 116 *Impoſita eſt.*

Certum mihi, erroneè Durandum primam ſententiam defendiſſe; dubium enim non eſt poſſe Eccleſiam ad eiuſmodi pœnas imponendas iuſtiſſimam habere poteſtatem; nam vt illas iuſtiſſimè imponat, ſatis eſt, quod peccatum ſit externum, licet per accidens ſit occultum, ac probari non valeat. Porro in iure communi huius præcepti tranſgreſſoribus excommunicatio non imponitur: vnde recognoſcendum erit, an in iure particulari, hoc eſt in conſtitutionibus alicuius Diœceſis imponatur. 117 *Noc vnice verum.*

DVBIVM XXVII.

An qui culpa ſua inualidè confitetur annuæ Confeſſionis inſtantiis, euadat pœnas à iure, aut à Synodo impoſitas?

QVi confitetur inualidè eo quod voluntariè aliquod lethale crimen ſubtacet, vel caret neceſſario dolore, vel correctionis non fouet propoſitum, pœnas euadit. Quia præceptum implet; Eccleſia enim præcipit Confeſſionem, non abſolutionem vnde abſolutio videtur finis, non materia huiuſce præcepti Ergo licet aliquis ita confiteatur vt culpa ſua inualida ſit Confeſſio, & ideo abſolutionem non recipiat implet præceptum, & pœnas trãſgreſſoribus impoſitas euadit. Sic Sylueſt. *verb. Confeſſio 4. num. 2.* Sà *ibi. numer. 1.* Victor. *ſumm. num.* 163. Alenſ. *4. p. q. 77. memb. 5. articul. 7.* Gabri. *in 4. diſt. 17. quæſtion. 1. articul. 3. dub. vltim.* Palud. *diſt. 17. quæſtion. 7.* Cano *in relect. de pœnit. parte. 5.* Ledeſ. *quæſ. 8. a. 2.* 118 *Pœnas euadit.*

Non euadit pœnas. Quia præceptum minimè implet. Nec Chriſtus enim nec Eccleſia Confeſſionem præcipit niſi propter omnium peccatorum abſolutionem, in qua præcipuè pœnitentiæ ſiſtit Sacramentum: At qui ſua culpa integrè non confitetur, aut non afficitur dolore, vel nõ fouet correctionis propoſitum, Sacramentalis abſolutionis indignus exponitur. Ergo præcepto non ſatisfacit, vnde pœnis à iure, & à Synodo impoſitis manet obnoxius. Ita Viuald. *in Candelab. vbi de confeſſ. numero 51.* Nauar. *ſum.* 119 *Non euadit pœnas.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

*ſum.c.*10.*n.*4.Medina *ſum.l.*1.*c.*14.§.41. Sotus *in 4.diſt.*18.*q.*3.*art.*3.*concl.*6.Petr Soto *de confeſ. lect.*8 Fagund.*præc.*2.*l.*1.*c.*4.*n.*5.Comitol.*lib.*1. *reſp.moral.q.*10.

119 *Cum his ſenio.* Veriorem hanc ſententiam eſſe non dubito. Vnde per Confeſſionem inualidam ex parte pœnitentis non impletur præceptum, & Sacrilegus ille non euadit excommunicationẽ Synodalem ipſo facto impoſitam, nec reliquas pœnas à iure præſcriptas. Si tamen ex parte Confeſſarij, ſeu illius culpa fuit Confeſſio inualida, vel quia non habebat iuriſdictionem, pœnitente, vel quia intentionem abſoluendi non habuit: pœnitens à pœnis Synodi, aut iuris liberabitur. Nam vbi non eſt culpa, ceſſat pœna ob illam impoſita.

DVBIVM XXVIII.

An pueri non implentes Confeſſionis annuæ præceptum incurrant pœnas tranſgreſſoribus præſcriptas?

110 *Incurrunt quidem.* INcurrunt quidem. Quia obligantur præcepto Eccleſiaſtico, quando peccati lethalis conſcientia ſauciantur, vt conſtat ex textu *cap. Omnis, de pœnit. & remiſ.* ibi: *Omnis vtriuſque ſexus fidelis, cum ad annos diſcretionis peruenerit.* Ergo mox ac vſus rationis ſiue ſexto, ſiue ſeptimo anno eluceſcat, implendi præceptum habent pueri obligationem: Ergo pœnis tranſgreſſori impoſitis ſubiiciuntur. Vnde in aliquibus locis aſſolet excommunicatio ferri vniuerſaliter contra omnes, qui poſt octauum ætatis annum non confitentur: vt in quadã Synodo Cõpoſtellana, *cap. de pœn.* refertur factu. Sic Ægidi.*d.*13.*dub.*6.*nu.*45. Alterius *l.* 3.*de cenſur.d.*10.*c.*4.Hurtad.*d.*7.*diffic.*9. & alij.

121 *Non incurrunt.* Minimè incurrunt. Quia Eccleſia licet obliget pueros à diſcretionis ætate ad annuã Confeſſionem, non tamen ſolet regulariter præfatis pœnis eòs ante duodecimum vel decimum quartum annum punire. Ita Card. Lugo *de pœnit.d.*15.*n.*150. Vaſq.*qu.*90.*a.*2.*dub.*4. Suar.*to.*4.*d.*36.*ſect.*2.*nu.*4.& *ſect.*8.*n.* 5. Cord. *ſumm. queſtion.* 60. *diſt.* 4. Sanchez *ſum. l.*1.*c.*12.*n.*7. Azor.*l.*7.*c.*40.*q.*6.Henriq.*l.*8. *c.*42.Fagund.*præc.*2.*l.*1.*c.*3.*n.*15.Diana *p.*10.*tr.* 112.*reſol.*36 citans Leandrum.

122 *Hoc verius puto.* Hanc ſententiam veriorem eſſe exiſtimo. Piè enim creditur Matrem Eccleſiam noluiſſe vſque ad præfatum annum pueros Cenſuris, vel aliis pœnis diuerberare. Fateor, in aliquibus Synodis ferri excommunicationem vniuerſaliter contra omnes, qui poſt octauum ætatis annum non confitentur. Sed etiam non me latet, in aliis locis poſitiuè excludi pueros ab incurrenda cenſura, vt in quadam Synodo Abulenſi *tit.*1.*p.*2. Quandò verò nihil dicitur, intelliguntur, me iudice, excepti iuxtà vſum communem aliarum excommunicationum: licet in aliquo caſu ſpeciali poſſint illam incurrere, vt Vaſquez *n.*7. adnotauit de puero doli capace ſepta Monaſterij Monialium ingrediente, & de excommunicatione percuſſionem Clerici ſolet communiter idem affirmari. Azor.

DVBIVM XXIX.

An meretrices præceptum Confeſſionis annuæ violantes, incurrant pœnas à Iure præſcriptas, ac Synodalem excommunicationem?

NOn incurrunt. Quia licet mortaliter delinquant non implendo illud, non tamen denunciantur, etiamſi per multos annos à Confeſſione abſtineant. Adde earum ſtatum miſertimum permitti ob maiora incommoda vitanda; commoda ergo permitti diceretur, ſi tam rigidis pœnis ſubiaceret? Sic Zerola *in praxi Epiſc.p.*1.*v.Lupanaria* §.3. Viuald.*de confeſ.n.*60. Sà *v.Confeſſio* 43. Graf.*l.*1.*c.*9.*n.*8. Manu.*in addit.ad Bul.*§.11.*n.*133. 123 *Non incurrunt.*

Crediderim, meretrices, ac publicos peccatores non ſolum peccare mortaliter non implendo hoc præceptum, ſed etiam excommunicationẽ Synodalem, & alias iuris pœnas incurrere, & voluiſſe Epiſcopos illos comprehendere, quamuis non ſoleant publicari, ac denunciari. Nullam enim mulierculę illę habent iuſtam cauſam, ob quã nõ comprehendantur, imò habent iuſtiſſimam, vt excommunicentur Certè nullibi in conſtitutionibus aliquarum Diœceſum quas legerim (imo quas legerit P. Fagundez hanc materiam ex profeſſo digerens) meretrices excipiuntur, & nobis non conſtat de contraria Prælatorum voluntate. Quamuis enim non ſoleant declarari, ac publicari, id quidem parum obeſt reſolutioni. Quia quamuis id ſit fauor: tamẽ fauor eiuſmodi magis reſpicit perſonas, quæ cum hiſce mulierculis communicant, quam ipſas meretrices. Moneo demum, præfatas pœnas incurri ob ſolam Confeſſionis omiſſionem, etiamſi quis communicet: aut è contra ob ſolam omiſſionem communionis, etiamſi quis confiteatur. Quia licet in *cap. Omnis* vtrumque ſimul præcipiatur, mens tamen Pontificis eſt, fideles vt neutrum horum omittant, obligare. Suar.*to.* 4.*d.*36.*ſect.*8.*nu.*3. Granad.*controu.*7.*tr.*1.*d.*9.*nu.* 36.& alij communiter. 124 *Idem affirmo.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN